

Вивчення англійської мови у ЗВО як кінцевий результат передбачає вільне спілкування іноземною мовою в результаті, але насправді це далеко не так. У зв'язку з цим актуалізувався ретроспективний аналіз переваг кожного з методів навчання, зокрема, англійської мови, від яких залежить успішність підготовки майбутніх фахівців до спілкування. Кожен з відомих методів навчання націлений на вироблення певного виду умінь: метод Grammar Translation – на читання і переклад англійських текстів; метод Audiolinguistic – на сприйняття на слух, розуміння і точне відтворення почутого; метод Situational Language – заучування; метод Suggestive – самовираження через мову і невербальні засоби спілкування (жести, міміку, звуки тощо). Метод болгарського психотерапевта Георгія Лозанова спрямований на розвиток комунікативних умінь за рахунок використання неусвідомлених резервних можливостей організму людини. Однак і цей метод є не зовсім прийнятним для навчання студентів англійської мови у ЗВО, де їм потрібно оволодіти навичками не звичайного, а професійно орієнтованого спілкування. Схожим на сугестивний метод, але модифікованим для потреб професійного навчання є Communicative Approach, або інтенсивний метод російської вченої Г. Китайгородської. На думку дослідників, уся проблема впровадження комунікативного підходу у ЗВО полягає в тому, що більшість підручників з професійно орієнтованої англійської мови концентрують увагу на маніпуляційній фазі вивчення базових мовних структур через фонетичні та граматичні вправи, вправи на читання і переклад. Майже не існує вказівок щодо комунікативної фази навчання мови, де студенти мають бути задіяні у творчій розмовній практиці. Уже на найбільш ранніх етапах навчання англійської мови, коли виконуються маніпуляційні вправи з фонетичними, лексичними та граматичними структурами, слід організувати спілкування з використанням цих структур у ретельно контрольованому викладачем спілкуванні, максимально наближеному до професійного через діалогічне мовлення, рольові ігри, обговорення, імпровізації, дискусії тощо [1, с. 44]. Провідною формою спілкування в ході діалогу є механізм «питання-відповіді» у взаємодії викладача й студентів, який визначає зміст і результати освітнього процесу. У процесуально-змістовому плані питання, що визначають характер і перебіг діалогу, можуть бути різними (для виявлення вихідних позицій, уточнення тверджень, добору аргументів, визначення компетентності в чомусь тощо). Логічність, проблемність, однозначність, лаконічність та інформативність – основні вимоги до організації діалогу. Для того, щоб діалоги у подальшому стали перехідними кроками до вільного спілкування, слід цікавитися особистістю кожного студента, знати його улюблені теми та

сферу інтересів. Діалоги та імпровізації є формами рольових ігор, але зазвичай відрізняються від них. Якщо в діалогах беруть участь двоє, то у рольових іграх може бути задіяно декілька осіб. Аналіз Communicative Approach навчання англійської мови дає змогу зробити висновок, що мовленнєві уміння студентів можуть розвиватися лише в процесі мовленнєвого спілкування, яке має місце в ситуаціях. Стратегія формування таких умінь була розроблена О. Н. Леонт'євим [2]. Вона передбачає визначення студенту умов спілкування і ситуацій, за яких має розгорнутися мовленнєва діяльність. Для успішного досягнення мети спілкування необхідно звільнитися від стереотипних уявлень про характер та поведінку представників іншомовного середовища, тобто подолати міжкультурний бар'єр, що можливо за умови розуміння стандартів комунікативної поведінки. Отже, здатність провадити діалог, надто іншою мовою, – це складний комплекс інтелектуальних і психологічних утворень, мобільного володіння мовленням, невербальними й паралінгвістичними засобами комунікації. Сутність діалогового спілкування в тому, що воно виконує подвійну функцію: з одного боку, є способом прояву інтелектуального потенціалу людини, а з іншого – способом розвитку цього потенціалу. Дидактична мета визначає основну структуру діалогу й стимулює активність його учасників, тому діалогізація освітнього середовища вищої школи визначає вектор професійного розвитку майбутніх фахівців. Діалог у навчанні через власну процесуальну незавершеність творить навколо учасників особливу реальність – вони її спостерігають і переживають, віднаходять своє місце в ній як у певній системі цінностей, що неминуче призводить до осмислення себе і своїх успіхів у навчанні, тобто до рефлексії власної пізнавальної діяльності.

Список використаної літератури:

1. Колядич Ю. В. Вдосконалення комунікативних умінь студентів у процесі навчання англійської мови. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія : педагогіка і психологія. Вінниця, 2009. Вип. 28. С. 43–46.
2. Леонт'єв А. Н. Некоторые вопросы психологии обучения речи на иностранном языке. М., 1977. С. 5–12.

